

Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΩΝ ΔΑΣΜΩΝ ΕΙΣ ΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΝ ΕΜΠΟΡΙΟΝ

ΤΟΥ Κ. Ο. ΜΑΡΥ ΧΙΛΛ

Μεταξύ τῶν πολλῶν τὰ ὁποῖα ὀφείλει νὰ ἐξακριβώσῃ ὁ εἰσαγωγεὺς ὅταν ἀρχίσῃ τὴν ἔρευναν ξένων ἰσορῶν διὰ τὰ προϊόντα του εἶναι τὸ ὕψος τῶν τελωνειακῶν δασμῶν οἱ ὁποῖοι ἐπιβάλλονται δι' αὐτὰ καὶ οἱ διάφοροι ἐμπορικοὶ φραγμοί. Αἱ πληροφορίες αὗται εἶναι ἀπαραίτητοι διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ ἐξακριβώσῃ ἂν αἱ εἰσαγωγαὶ εἶναι ἐλεύθεραι καὶ ἂν αἱ τιμαὶ τῶν προϊόντων του θὰ εἶναι συναγωνιστικά, μετὰ τὴν καταβολὴν τῶν τελωνειακῶν δασμῶν καὶ ἄλλων ἐπιβαρύνσεων. Πρέπει ἐπίσης, νὰ ἐξακριβώσῃ ἂν τὰ προϊόντα του θὰ πληρώνουν τὸν ἴδιον δασμὸν τὸν ὅποιον πληρώνουν οἱ ἀνταγωνισταὶ του, καὶ ἂν ὑπάρχουν προνομιακαὶ δασμολογικαὶ συμφωνίαι. Πρέπει ἐπίσης νὰ γνωρίσῃ ἂν θὰ δημιουργηθῶν προβλήματα σχετικῶς μετὰ τὴν κατάταξιν τῶν προϊόντων του διὰ τελωνειακοῦ σκοποῦς ἢ μετὰ τὸ σύστημα ὑπολογισμοῦ τῶν τελωνειακῶν δασμῶν ἢ ἂν ὑπάρχουν ἄλλοι δασμοὶ ἢ φόροι ἢ ἄλλαι εἰσαγωγικαὶ διατυπώσεις.

Τὰ ὄργανα ἐμπορικῆς πολιτικῆς τὰ ὁποῖα δύναται νὰ χρησιμοποιήσῃ μία χώρα διὰ τὴν προστασίαν τῆς ἐγχωρίου βιομηχανίας, διὰ τοῦ περιορισμοῦ τῶν εἰσαγωγῶν, εἶναι βασικῶς δύο

— Ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἐπηρεάζουν τὴν τιμὴν τοῦ εἰσαγομένου προϊόντος : τελωνειακοὶ δασμοὶ, φόροι καὶ ἄλλαι ἐπιβαρύνσεις, εἰσπρατιτόμεναι κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν.

— Ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἐπηρεάζουν τὴν ποσότητα τῶν εἰσαγομένων ξένων προϊόντων : ποσοτικοὶ περιορισμοί.

Δασμολογικοὶ φραγμοὶ

Βασικῶς, οἱ τελωνειακοὶ δασμοὶ ἐπιβάλλονται διὰ τὴν πραγματοποίησιν δημοσίων ἐσόδων ἢ διὰ τὴν προστασίαν τῆς ἐγχωρίου βιομηχανίας ἢ καὶ διὰ τοὺς δύο λόγους. Ἐνίοτε, χρησιμοποιοῦνται ἐπίσης πρὸς προστασίαν τοῦ ἰσοζυγίου πληρωμῶν.

Ἐνας ἐκ τῶν βασικῶν ἀντικειμενικῶν σκοπῶν τῆς ΓΚΑΤΤ εἶναι ἡ κατὰ μὴ διακριτικὸν τρόπον ἐφαρμογὴ τῶν τελωνειακῶν δασμῶν (μετὰ ὀλίγας εἰδικὰς ἐξαιρέσεις). Ἐκτὸς τῆς ἐφαρμογῆς τῆς ρήτρας «τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου κρά-

τους», σκοπὸς τῆς ΓΚΑΤΤ εἶναι ἡ ἐπίτευξις οὐσιώδους μειώσεως τοῦ γενικοῦ ἐπιπέδου τῶν τελωνειακῶν δασμῶν καὶ ἄλλων ἐπιβαρύνσεων, διὰ διαπραγματεύσεων μεταξὺ τῶν χωρῶν - μελῶν τῆς ΓΚΑΤΤ.

Τὰ δασμολογικὰ συστήματα τῶν διαφόρων χωρῶν ἐπιβάλλουν ἓνα μόνον δασμὸν δι' ἕκαστον εἶδος, ἰσχύοντα δι' ὅλας τὰς χώρας ἢ δύο ἢ καὶ περισσότερους ἰσχύοντα διὰ διαφορητικὰς ομάδας χωρῶν.

Οἱ προνομιακοὶ δασμοὶ ἀποτελοῦν ἐξαιρέσιν ἀπὸ τὸν κανόνα τῆς μὴ διακρίσεως. Ἀφοροῦν μείωσιν τῶν δασμῶν δι' εἰσαγωγὴν ἐκ μιᾶς ἢ περισσότερων χωρῶν, λόγῳ εἰδικῶν σχέσεων. Κατὰ γενικὸν κανόνα, ἡ ΓΚΑΤΤ ἀπαγορεύει τοὺς δασμοὺς προτιμήσεως. Αἱ ἄλλαι (καὶ πολὺ σημαντικώτεραι) ἐξαιρέσεις τοῦ εἶδους αὐτοῦ σχετίζονται μὲ προτιμήσεις δημιουργηθεῖσας μὲ τὰς τελωνειακὰς ἐνώσεις καὶ τὰς περιοχὰς ἐλευθέρου ἐμπορίου.

Οἱ τελωνειακοὶ δασμοὶ εἶναι δυνατόν νὰ εἶναι διαφόρων τύπων, οἱ ὅποιοι βασικῶς ἐξαρτῶνται ἀπὸ τὸν καθορισμὸν τοῦ ὕψους των. Τὸ ὕψος καθορίζεται κατὰ μονάδα ἢ κατὰ ποσοστὸν ἐπὶ τὴν ἀξίαν (ἄντ βαλόρεμ) ἢ κατὰ συνδυασμὸν τῶν δύο αὐτῶν μεθόδων.

Οἱ εἰδικοί δασμοὶ ἐκφράζονται μὲ ἓνα ὀρισμένον χρηματικὸν ποσὸν ἀνὰ μονάδα, ἐνῶ οἱ ἄντ βαλόρεμ δασμοὶ ἐκφράζονται ὡς ποσοστὸν ἐπὶ τῆς ἀξίας τῶν ἀγαθῶν. Ὡς ἐκ τούτου, ὁ ἐξαγωγεὺς πρέπει νὰ ἔχη ἀσφαλῶς πληροφoρίας ἐπὶ τοῦ συστήματος δι' οὗ καθορίζεται ἡ ἀξία τοῦ προϊόντος του. Ἐνιαία βᾶσις διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς ἀξίας τῶν ἀγαθῶν πρὸς τελωνειακὴν ἐκτίμησιν, καταρτισθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐν Βρυξέλλαις Συμβουλίου Τελωνειακῆς συνεργασίας ἐνεκρίθη κατὰ τὸ 1953. Εἰς τὰς μετεχούσας εἰς αὐτὸ χώρας, τὸ ὕψος τῶν δασμῶν ἀντικατατοπρῶζει τὴν κανονικὴν ἀξίαν τοῦ προϊόντος.

Ὅταν γνωρίζῃ τὴν βᾶσιν καθορισμοῦ τοῦ δασμοῦ ὁ ὁποῖος εἰσπράττεται διὰ τὸ προϊόν του, ὁ ἐξαγωγεὺς ἔχει μεγαλύτεραν δυνατότητα νὰ ἐκτιμήσῃ τὸ πραγματικὸν ὕψος τοῦ δασμοῦ καὶ νὰ γνωρίζῃ τὸ εἶδος συσκευασίας τὸ ὁποῖον θὰ συνέβαλεν εἰς τὴν μείωσιν τῆς φορολογίας. Τοῦτο ἰσχύει ἰδιαιτέρως διὰ τὰ εἰς δοχεῖα ἢ φιάλας προϊόντα, εἰς τὰ ὁποῖα τὸ βάρος τοῦ ὑλικῆς συσκευασίας παίζει μεγάλον ρόλον εἰς τὸν συνολικὸν ὑπολογισμὸν τοῦ βάρους.

Οἱ ἄντ βαλόρεμ, δασμοὶ ὑπολογίζονται συνήθως ἐπὶ τῆς τιμῆς τσίφ τῶν προϊόντων, ἡ ὁποία συνήθως ἀντικατοπρῶζει τὴν «πραγματικὴν» τιμὴν των. Διὰ νὰ ἐξακριβωθῇ ὅτι ἡ μὴ τσίφ συμπέπει μὲ τὴν πραγματικὴν, πολλαὶ χώραὶ ζητοῦν τὴν ὑπογραφὴν βεβαιώσεως ἐκ μέρους τῶν ἐξαγωγέων (ἢ τοῦ παραγωγοῦ) ἢ καὶ τοῦ Ἐμπορικοῦ Ἐπιμελητηρίου ἢ τοῦ Προξενείου τῆς χώρας προελεύσεως. Εἰς τὰς ὀλίγας μᾶλλον χώρας αἱ ὁποῖαι χρησιμοποιοῦν τὴν ἀξίαν φόμπ ὡς βᾶσιν βεβαιώσεως τῶν δασμῶν, ὁ δασμὸς συνήθως ἐπιβάλλεται ἐπὶ τῆς ἐξαγωγικῆς τιμῆς ἢ τῆς τρεχούσης τιμῆς εἰς τὸ ἔσωτερικόν.

Ἡ ἐπίσημος ἀξία εἶναι μία ἄλλη μορφή φορολογησίμου ἀξίας. Σήμερον, χρησιμοποιεῖται ὀλιγώτερον ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ παρελθόν. Κατὰ τὸ σύστημα αὐτὸ αἱ ἐπίσημοι τιμαὶ ὀρισμένων κατηγοριῶν εἰσαγομένων προϊόντων καθορίζονται ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν νομοθετικῶς ἢ διοικητικῶς καὶ ἐνσωματοῦνται εἰς τὰς δασμολογήσεις. Εἰς τὰς περισσότερας χώρας, αἱ ἐπίσημοι ἀξίαι κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν

χρησιμοποιοῦνται ὡς βάσις διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν ἀντ βαλόρεμ δασμῶν μόνον ὅταν αἱ ἐπίσημοι ἀξίαι εἶναι ὑψηλότεραι τῶν ἀξιῶν τσίφ.

Ἡ ὄνοματολογία τῶν Βρυξελλῶν

Ὅσον οἱ τελωνειακαὶ δασμοὶ χρησιμοποιοῦνται κυρίως διὰ τὴν ἀντλησιν δημοσίων ἐσόδων, δὲν ὑπάρχει ἰδιαιτέρα ἀνάγκη πρὸς ἀνάλυσιν τοῦ δασμολογικοῦ ὄνοματολογίου. Καθ' ὅσον ἡ ἐγχωρία παραγωγή διαφοροποιεῖται περισσύτερον, ὁ χαρακτήρ τοῦ δασμολογίου τείνει νὰ καταστῇ περισσότερον προστατευτικός. Ὡς ἐκ τούτου, ἀυξάνεται ἡ ἀνάγκη δραστηριοποιήσεως τῶν δασμῶν, οἵτινες ἐπιβάλλονται εἰς διαφορετικὰ προϊόντα ὑπαγόμενα εἰς τὴν ἴδιαν φορολογικὴν κατηγορίαν—δηλαδή προστατευτικῶν δασμῶν ἐπιβαλλομένων διὰ προϊόντα παραγόμενα ἐπιτοπίως καὶ εἰς ἐπίπεδα ἀντικατοπτρίζοντα τὴν ποικίλουσαν ἀνάγκην προστασίας: ὑψηλοὶ δασμοὶ διὰ προϊόντα πολυτελείας καὶ χαμηλοὶ δασμοὶ — ἢ καὶ καθόλου δασμοὶ — διὰ ἀπαραίτητα προϊόντα, μὴ παραγόμενα ἐπιτοπίως

Πρὸ τοῦ δευτέρου Παγκοσμίου πολέμου, εἰδικοί δασμοὶ ἐχρησιμοποιοῦντο εἰς εὐρεῖαν ἔκτασιν καὶ οἱ δασμοὶ εἰς πολλὰς χώρας, ἰδίως δὲ ἐκεῖνας τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Λατινικῆς Ἀμερικῆς, ἦσαν πολὺ πολυπλοκοὶ. Ἐν τούτοις, μετὰ τὸν πόλεμον, ἡ τάσις ἐστράφη πρὸς τὸ ἀντ βαλόρεμ σύστημα. Ἐπίσης, ἡ δασμολογικὴ ὑπηρεσία ἔχει ἀπλοποιηθῆ κατόπιν τῆς ὑπὸ πολλῶν χωρῶν υἰοθετήσεως τοῦ δασματολογικοῦ ὄνοματολογίου τῶν Βρυξελλῶν. Τοῦτο κατηρτίσθη ὑπὸ μιᾶς διεθνοῦς ἐπιτροπῆς ἐμπειρογνομόνων ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ Διεθνοῦς Συμβουλίου Δασμῶν τῶν Βρυξελλῶν, τὸ ὁποῖον εἰσηγήθη σχετικὴν σύμβασιν κατὰ τὸ 1955. Ἡ σύμβασις αὕτη ἐτέθη ἐν ἰσχύϊ κατὰ τὸ 1959 καὶ ἐφαρμόζεται τώρα ὑπὸ τῶν περισσοτέρων χωρῶν τῆς ΓΚΑΤΤ. Πράγματι, τὰ δύο τρίτα περίπου τοῦ παγκοσμίου ἐμπορίου διεξάγονται τώρα μὲ δασμοὺς βασιζομένους εἰς τὸ σύστημα τοῦ ὄνοματολογίου τῶν Βρυξελλῶν, παρὰ τὸ γεγονὸς ὅτι τὸ σύστημα τοῦτο δὲν χρησιμοποιεῖται ἀπὸ μερικὰς ἀπὸ τὰς μεγάλας ἐμπορικὰς χώρας — τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας, τὴν Ἰαπωνίαν καὶ τὸν Καναδᾶν.

Παρὰ τὴν πρόδοον, ἡ ὁποία ἐπραγματοποιήθη εἰς τὴν ἀπλούστευσιν τῶν μεθόδων δασμολογήσεως, τὸ ἔργον τῆς δασμολογήσεως ἐξακολουθεῖ νὰ ἐμφανίζῃ πολλὰ προβλήματα. Ἡ συνεχὴς ροὴ νέων προϊόντων καὶ ὕλικῶν χρησιμοποιουμένων εἰς τὴν βιομηχανίαν δημιουρνεῖ νέα προβλήματα δασμολογικῆς κατατάξεως. Τὸ Συμβούλιον Δασμολογικῆς Συνεργασίας δύναται νὰ δίδῃ λύσεις εἰς τὰ λεπτότερα ζητήματα κατατάξεως τὰ ὁποῖα ἐμφανίζονται.

Πλήθος ἐπιβαρύνσεων

Πρὸς ἐξασθένειαν τῆς ἀνταγωνιστικῆς θέσεως ξένων προϊόντων εἰς τὴν ἐσωτερικὴν ἀγοράν των, πολλὰι χώραι χρησιμοποιοῦν διαφόρους εἰσαγωγικὰς ἐπιβαρύνσεις καὶ φόρους διαφόρων τύπων. Ἐν τούτοις, ἡ σημασία τῶν φόρων καὶ τῶν ἐπιβαρύνσεων αὐτῶν ἐμειώθη, λόγῳ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς Γενικῆς Συμφωνίας, ἡ ὁποία ἐπιβάλλει ὅπως οἱ ἐσωτερικοὶ δασμοὶ καὶ αἱ ἐσωτερικαὶ ἐπιβα-

ρύνσεις μὴ εφαρμόζονται ἐπὶ εἰσαγομένων ἢ ἐγχωρίων προϊόντων κατὰ τρόπον προσφέροντα προστασίαν εἰς τὴν ἐγχωρίαν βιομηχανίαν. Ἡ ἰδίᾳ ἀρχὴ εφαρμόζεται ἐπὶ τῶν τελῶν καὶ τῶν ἐπιβαρύνσεων ποῦ ἐπιβάλλονται δι' ἐιδικὰς ὑπηρεσίας, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς εἰσαγωγὰς καὶ ἐξαγωγὰς. Τὸ ὕψος τῶν ἐπιβαρύνσεων αὐτῶν πρέπει νὰ περιορίζεται περίπου εἰς τὸ κόστος τῶν προσφερομένων ὑπηρεσιῶν.

Ὁ εἰς τὸ διεθνὲς ἐμπόριον ἀθέμιτος συναγωνισμὸς λαμβάνει συνήθως τὴν μορφήν ντάμπιγκ ἢ τῆς καταβολῆς, ἀμέσως ἢ ἐμμέσως, ἐξαγωγικῶν ἐπιδοτήσεων. Συνέπεια καὶ τῶν δύο αὐτῶν μεθόδων εἶναι ὅτι ἡ τιμὴ τῶν εἰσαγομένων προϊόντων εἶναι μικροτέρα τῆς «κανονικῆς ἀξίας» των Συμφώνως πρὸς τὴν ΓΚΑΤΤ, ἡ εἰσάγουσα χώρα δύναται νὰ ἐπιβάλλῃ δασμὸν ἀντιντάμπιγκ ἢ ἀντισταθμιστικὸν δασμὸν, πρὸς ἐξουδετέρωσιν τῶν συνεπειῶν τοῦ ἀθεμίτου αὐτοῦ συναγωνισμοῦ, ἐφ' ὅσον οὗτος προκαλεῖ βλάβην ἢ δημιουργεῖ κίνδυνον διὰ τὴν ὑπάρχουσαν ἐγχωρίαν βιομηχανίαν ἢ ἐπιβραδύνει τὴν ἀνάπτυξιν νέων ἐπιπέδων βιομηχανιῶν.

Ὁ ὅρος «ντάμπιγκ» σημαίνει τὴν πώλησιν ἐνὸς προϊόντος εἰς τιμὴν μικροτέραν ἐκείνης ἢ ὅποια ἰσχύει εἰς τὴν ἐσωτερικὴν ἀγορὰν τῆς χώρας προελεύσεώς του.

Πρὸς ἀντίκρουσιν τῶν συνεπειῶν τοῦ ντάμπιγκ, πλείσται χώραι ἔχουν εἰσαγάγει νομοθεσίαν προβλέπουσαν τὴν ἐπιβολὴν δασμῶν ἀντιντάμπιγκ, ἐφ' ὅσον ἐπέρχεται βλάβη εἰς τὴν ἐγχωρίαν παραγωγὴν. Οἱ δασμοὶ ἔχουν τὴν μορφήν προσθέτων εἰσαγωγικῶν ἐπιβαρύνσεων πρὸς ἀλύψιν τῆς διαφορᾶς μεταξὺ τῆς τιμῆς ἐξαγωγῆς καὶ τῆς «κανονικῆς» τιμῆς, ἢ ὅποια συνήθως εἶναι ἡ τιμὴ ἢ ὅποια πληρώνεται ἀπὸ τὸν καταναλωτὴν εἰς τὴν ἐξάγουσαν χώραν. Ἐν τούτοις, εἰς μερικὰς χώρας, κανονικὴ τιμὴ θεωρεῖται ἐκείνη ἢ ὅποια ἰσχύει εἰς τὴν ἀγορὰν τῆς εἰσαγούσης χώρας.

Εἰδικὸς Κώδιξ ἀντιντάμπιγκ ἰσοθετήθη μεταξὺ μερικῶν ἐκ τῶν χωρῶν τῆς ΓΚΑΤΤ, ἐντὸς τοῦ πλαισίου τῶν ἐμπορικῶν διαπραγματεύσεων τοῦ Γύρου Κέννεντυ καὶ ἐτέθη ἐν ἰσχύϊ κατὰ τὸ 1968.

Ἀντισταθμιστικοὶ δασμοὶ εἰσπράττονται ὅταν τὸ κράτος ἐξαγωγῆς ἢ κάποιος ἡμικρατικὸς ὄργανισμὸς τοῦ κράτους αὐτοῦ ἔχει καταβάλλει ἐπιδοτήσιν ἀμέσως ἢ ἐμμέσως διὰ τὴν κατασκευὴν, παραγωγὴν ἢ ἐξαγωγὴν κάποιου ἐμπορεύματος. Τὸ ὕψος τοῦ δασμοῦ δὲν πρέπει νὰ ὑπερβαίῃ τὸ ὕψος τοῦ «δώρου» ἢ τῆς ἐπιδοτήσεως.

Ἐντὸς τοῦ πλαισίου τῆς κοινῆς ἀγορᾶς πολιτικῆς τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος, ἔχουν ἐπιβληθῆ διάφοροι τύποι δασμῶν διὰ διάφορα κοινωμικῆς Κοινότητος, ἔχουν ἐπιβληθῆ διάφοροι τύποι δασμῶν διὰ διάφορα προϊόντα, ἰδιαιτέρως δὲ διαφορετικοὶ εἰσαγωγικοὶ δασμοὶ καὶ ἀντισταθμιστικοὶ δασμοί. Οἱ τελευταῖοι αὐτοὶ διαφέρουν ἀπὸ τοὺς ἀντισταθμιστικούς εἰσαγωγικὸς δασμοὺς — ἢ δασμοὺς «ἐξισώσεως» — οἱ ὅποιοι συνήθως ἐπιβάλλονται ἐπὶ τῶν εἰσαγομένων εἰδῶν καὶ οἱ ὅτιοι ἀντιστοιχοῦν πρὸς ἐσωτερικούς φόρους, ἐπιβαλλομένους καὶ ἐπὶ τῶν ἰδίων ἐγχωρίων προϊόντων.

Ἄντι — ἢ ἐπὶ πλέον — τῶν τελωνειακῶν δασμῶν, πολλαὶ χώραι (ὅπως ἡ Σουηδία) καὶ ἡ Εὐρωπαϊκὴ Οἰκονομικὴ Κοινότης εφαρμόζουν ἓνα μεταβλητὸν

σύστημα εισαγωγικῶν δασμῶν ἐπὶ τῶν εισαγωγῶν διαφόρων ἀγροτικῶν προϊόντων. Ἡ συνέπεια τῶν δασμῶν αὐτῶν εἶναι κυρίως ἡ αὔξησις τῆς τιμῆς τῶν εισαγομένων προϊόντων, ὥστε νὰ φθάσουν τὸ ἐπίπεδον τῶν ἐσωτερικῶν τιμῶν.

Ἡ Ε.Ο.Κ. ἔχει εἰσαγάγει ἕνα σύστημα τιμῶν ἀναγωγῆς δι' ὄρισμένα πολυτιμολογικῶς εὐαίσθητα προϊόντα, ὅπως τὰ νοπὰ φρούτα. Ἐὰν ἡ τιμὴ εισαγωγῆς τῶν εἶναι μικροτέρα τῆς τιμῆς ἀναγωγῆς, ἐπιβάλλεται ἀντισταθμιστικὸς — ἴσος πρὸς τὴν διαφορὰν — δασμὸς, ἐπὶ πλεόν τοῦ τελωνειακοῦ.

Πρόσκαιροὶ εισαγωγικαὶ ἐπιβαρύνσεις ἐπιβάλλονται ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ὑπὸ ὄρισμένων χωρῶν πρὸς πρόσθετον προστασίαν τοῦ ἰσοζυγίου πληρωμῶν των. Ἀντιθέτως δὲ πρὸς τὰς ἀνωτέρω ἀναφερθεῖσας ἐπιβαρύνσεις οἱ ἀντισταθμιστικοὶ φόροι — ἢ φόροι «ἐξισώσεως» — δὲν εἶναι πραγματικοὶ εισαγωγικοὶ φόροι δοθέντος ὅτι ἀντιστοιχοῦν πρὸς διαφοροὺς ἐσωτερικοὺς φόρους, εἰσπραττομένους τόσον ἐπὶ τῶν ἐγχωρίων ὅσον καὶ τῶν εισαγομένων προϊόντων. Οἱ ἀντισταθμιστικοὶ φόροι εἶναι κατ' ἀρχὴν οἱ ἴδιοι μὲ τοὺς ἐσωτερικοὺς ἂν καὶ ἡ σύγκρισις εἶναι δυσχερῆς, λόγῳ τῶν διαφορετικῶν μεθόδων ὑπολογισμοῦ.

Μὴ δασμολογικοὶ φραγμοὶ

Οἱ μὴ — δασμολογικοὶ φραγμοὶ παίζουν σημαντικὸν ρόλον εἰς τὴν προστασίαν τῆς ἐγχωρίου βιομηχανίας.

Οἱ τύποι τῶν φραγμῶν αὐτῶν διαφέρουν ἀπὸ χώραν εἰς χώραν. Οἱ περισσότεροι ἐξ αὐτῶν ἀνήκουν εἰς μίαν ἐκ τῶν ἐξῆς δύο κατηγορίων :

—Κανονισμοὶ καὶ διατυπώσεις πού ἐπηρεάζουν τὴν προσφορὰν εισαγομένων προϊόντων.

—Διάφοροι μορφαὶ ρυθμίσεως τοῦ ἐμπορίου.

Ὁ ἐξαγωγεὺς ὀφείλει, συνεπῶς, πρὶν ἐπιδοθῆ εἰς τὴν ἀναζήτησιν ἀγορῶν, νὰ ἐξασφαλίσῃ πληροφῶριαν περὶ τῆς ὑπάρξεως τοιούτων φραγμῶν. Καὶ ὅταν ἀρχίσῃ νὰ πραγματοποιῆ πωλήσεις εἰς αὐτάς, θὰ πρέπει νὰ ἐξακριβώσῃ ὅτι αἱ μέθοδοι καὶ οἱ κανονισμοὶ αὐτοὶ ἐξακολουθοῦν νὰ ἰσχύουν.

Οἱ ποσοτικοὶ περιορισμοὶ εἶναι δυνατὸν νὰ προσλάβουν διαφόρους μορφὰς καὶ συνήθως περιλαμβάνουν ποσοτώσεις ἢ χορὴν ἡσιν ἀδειῶν ἢ καὶ ἀιφότερα. Αἱ ποσοτώσεις εἶναι συνήθως εἴτε γενικαὶ (ἐφαρμοστέαι εἰς ὅλας τὰς χώρας), διμερεῖς εἴτε «ἱστορικαὶ» (βασίζόμεναι ἐπὶ τῶν εισαγωγῶν μιᾶς προηγούμενης περιόδου).

Εἰς τὴν περίπτωσιν τῶν ἀδειῶν, εἶναι ἀνάγκη νὰ εἶναι γνωσταὶ αἱ συναφεῖς διατυπώσεις καὶ νὰ εἶναι βέβαιος ὁ εισαγωγεὺς ὅτι γνωρίζει ὅλας τὰς ἀνάγκαιας πληροφῶριαν σχετικῶς μὲ τὴν παροχὴν ἀδείας. Τοῦτο συχνὰ ἐπιβάλλει ἐπαφὴν μὲ τὰς ἐπὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ συναλλάγματος ἀρμοδίας ἀρχάς, ὥστε νὰ εἶναι βέβαιον ὅτι θὰ διατεθῇ ξένον νόμισμα διὰ συναλλαγὰς. Οἱ ἐξαγωγεῖς οἱ ὅποιοι φορτώνουν ἐμπορεύματα διὰ χώρας εἰς τὰς ὁποίας εἰσχύουν εισαγωγικοὶ περιορισμοὶ πρέπει προηγουμένως νὰ εἶναι βέβαιοι ὅτι ὁ πελάτης των ἔχει ἤδη λάβει ἀδειαν εἰσαγωγῆς, καθὼς καὶ ὅλα τὰ ἄλλα ἀπαιτούμενα ἔγγραφα. Ὅταν ἀπαιτεῖται ἀδεια,

ὁ πελάτης γνωστοποιεῖ συνήθως πρὸς τὸν ἐξαγωγέα τὸν ἀριθμὸν τῆς ἀδείας ἢ τοῦ ἀποστέλλει ἀντίγραφον τῆς ἀδείας.

Μερικαὶ χώραι χρησιμοποιοῦν εἰδικὴν μορφήν πρυστασίας τῆς ἐγχωρίου παραγωγῆς: ἀπαιτοῦν ὅπως, ὁμοῦ μὲ τὰς εἰσαγωγάς, ἀγορασθῆ ἡ μία καθωρισμένη ποσότης ἐγχωρίων προϊόντων.

Ἄλλη μέθοδος περιορισμοῦ τῶν εἰσαγωγῶν εἶναι ὁ ἔλεγχος ἐπὶ τοῦ ἔξω τε ρι κοῦ συναλλάγματος. Εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτήν, οἱ περιορισμοὶ δὲν ἐφαρμόζονται ἐπὶ τῶν ἀγαθῶν, ἀλλ' ἐπὶ τῆς δυνατότητος ἐξασφαλίσεως ἔξωτεροῦ συναλλάγματος πρὸς πληρωμὴν των. Μερικαὶ χώραι ἐφαρμόζουν πολλαπλᾶς τιμὰς συναλλάγματος, ἀναλόγως τῶν κατηγοριῶν τῶν ἀγαθῶν, αἱ ὁποῖαι ἐξαρτῶνται ἀπὸ τὴν ὠφελιμότητα τὴν ὁποῖαν ἔχουν διὰ τὴν οἰκονομίαν.

Αἱ συναλλαγαὶ μὲ χώρας αἱ ὁποῖαι ἔχουν κεντρικῶς σχεδιοποιημένας οἰκονομίας θέτουν εἰδικὰ προβλήματα εἰς τὸν ἐξαγωγέα. Εἰς τὰς χώρας αὐτάς, τὸ ἐμπόριον εἶναι συνήθως κρατικὸν μονοπώλιον, ἢ δὲ ἐμπορικὴ πολιτικὴ τῶν καθορίζεται κυρίως ἐντὸς τοῦ πλαισίου τῶν ἐθνικῶν σχεδίων των. Τὸ ἐξαγωγικὸν καὶ τὸ εἰσαγωγικὸν ἐμπόριον διαξάγεται σχεδὸν ἀποκλειστικῶς ὑπὸ εἰδικῶν ὀργανισμῶν ἔξωτεροῦ ἐμπορίου, οἱ ὁποῖοι διαχειρίζονται ὄρισμένης κατηγορίας προϊόντα καὶ ἀγοράζουσιν καὶ πωλοῦν συμφώνως πρὸς στόχους τιθεμένους ὑπὸ τοῦ μακροπροθέσμου καὶ τοῦ βραχυπροθέσμου οἰκονομικοῦ σχεδίου τῆς χώρας. Τὸ ἔξωτερικὸν ἐμπόριον διεξάγεται συνήθως ἐντὸς τοῦ πλαισίου διμερῶν συμφωνιῶν, διὰ τῶν ὁποίων καθορίζονται τὰ προϊόντα καὶ αἱ ποσότητες ποῦ πρόκειται νὰ ἀνταλλαγοῦν ἑκατέρωθεν. Αἱ μέθοδοι κρατικοῦ ἐμπορίου ἐφαρμόζονται ἐπίσης εἰς ὄρισμένας ἀνεπτυγμένας χώρας, ὅπου ἰσχύει ἡ οἰκονομία ἀγορᾶς, ἂν καὶ δι' ὄρισμένα μόνον προϊόντα, ὅπως ὁ καπνὸς ἢ τὰ οἶνοπνευματώδη ποτά.

Προνομιακαὶ συμφωνίαι

Ἐντὸς τοῦ συστήματος τοῦ πολυμεροῦς ἐμπορίου, ἔχουν ὄλονεν μεγαλύτεραν σημασίαν ὄρισμένα μεγάλα ἐξαιρέσεις ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου κράτους. Ὑπάρχουσιν διάφοροι προνομιακαὶ δασμολογικαὶ συμφωνίαι.

Ἡ παλαιότερα προνομιακὴ συμφωνία εἶναι τὸ σύστημα προτιμήσεως τῆς Βρετανικῆς Κοινοπολιτείας, βάσει τοῦ ὁποίου χώραι αἱ ὁποῖαι εἶναι μέλη τῆς Κοινοπολιτείας ἀπολαμβάνουσιν δασμολογικῶν προτιμήσεων εἰς πολλὰς ἄλλας ἀγορὰς τῆς Κοινοπολιτείας. Διὰ τὴν χορήγησιν προτιμήσεως, τὰ ἀγαθὰ πρέπει νὰ ἀνταποκρίνονται πρὸς μερικὸς εἰδικὸς ὅρους, οἱ ὁποῖοι εἶναι δυνατόν νὰ διαφέρουν ἀπὸ χώραν εἰς χώραν τῆς Κοινοπολιτείας.

Προνομιακαὶ συμφωνίαι ἰσχύουσιν ἐπίσης μεταξὺ τῶν ἀναπτυσσομένων χωρῶν. Π.χ. ἡ προνομιακὴ δασμολογικὴ συμφωνία μεταξὺ τῆς Ἠνωμένης Ἀραβικῆς Δημοκρατίας, τῆς Ἰνδίας καὶ τῆς Γιουγκοσλαβίας, ἢ ὁποῖα ἐτέθη ἐν ἰσχύϊ κατὰ τὴν 1ην Ἀπριλίου 1968. Ἡ συμφωνία αὐτή, ἢ ὁποῖα ὑπῆρξεν ἢ πρόβλεπε περὶ δασμολογικῶν μειώσεων μέχρι 50% ἐπὶ 250 περίπου προϊόντων.

Αἱ τελωνειακαὶ ἐνώσεις καὶ αἱ περιοχαὶ ἐλευθέρου ἐμπορίου συνεπάγονται

εὐρύτερας συμφωνίας. Ἡ τελωνειακὴ ἔνωσις εἶναι μία συμφωνία εἰς τὴν ὁποίαν αἱ μετέχουσαι χώραι, καταρχοῦν τὰ ἐντὸς τῆς περιοχῆς δασμολογικά καὶ ἄλλα ἐμπόδια καὶ διατηροῦν κοινὸν ἐξωτερικὸν δασμολόγιον, τὸ ὁποῖον ἰσχύει δι' ὅλας τὰς ἐκ τρίτων χωρῶν εἰσαγωγάς.

Ἡ περιοχὴ ἐλευθέρου ἐμπορίου προβλέπει ἐπίσης κατάργησιν τῶν μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς δασμολογικῶν καὶ ἄλλων ἐμποδίων, ἀλλὰ δὲν ἐπιβάλλει κοινὸν ἐξωτερικὸν δασμολόγιον. Οὕτως, αἱ χώραι — μέλη δύναντα νὰ διατηροῦν τὰ ἐθνικὰ τελωνειακὰ δασμολογία τῶν καὶ ἀνεξάρτητον ἐμπορικὴν πολιτικὴν ἔναντι τῶν τρίτων χωρῶν. Πρὸς ἀποφυγὴν διοχετεύσεως τοῦ ἐμπορίου πρὸς τὰς χώρας — μέλη αἱ ὁποῖαι ἔχουν χαμηλὸν δασμολόγιον, ἔχει εἰσαχθῆ ἕνα συστημα πιστοποιητικῶν προελεύσεως.

Τὸ γνωστότερον πρόσφατον παράδειγμα τελωνειακῆς ἐνώσεως εἶναι ἀναμφισβητήτως ἡ Εὐρωπαϊκὴ Οἰκονομικὴ Κοινότης, ἀποτελουμένη ἀπὸ τὸ Βέλγιον, τὴν Δυτικὴν Γερμανίαν, τὴν Γαλλίαν, τὴν Ἰταλίαν, τὸ Λουξεμβούργον καὶ τὴν Ὁλλανδίαν. Πολλὰ ἄλλα χώραι περιλαμβανομένης καὶ τῆς Μ. Βρετανίας, διαπραγματεύονται τὴν συμμετοχὴν τῶν.

Ἡ Ε.Ο.Κ. ἰδρύθη διὰ τῆς συνθήκης τῆς Ρώμης, ἡ ὁποία ἐτέθη ἐν ἰσχύϊ κατὰ τὴν 1ην Ἰανουαρίου 1958. Βαθμιαῶς, οἱ ἐσωτερικοὶ τελωνειακοὶ δασμοὶ ἐπὶ τῶν βιομηχανικῶν προϊόντων κατηργήθησαν πλήρως καὶ υἰοθετήθη κοινὸν ἐξωτερικὸν δασμολόγιον ἔναντι τῶν τρίτων χωρῶν, ἀμφοτέρω κατὰ τὸν Ἰούλιον τοῦ 1968. Ἐπίσης, εἰς τὸν ἀγροτικὸν τομέα, ὠλοκληρώθη ἡ κατάργησις τῶν ἐσωτερικῶν δασμῶν, ἐνῶ οἱ ἐξωτερικοὶ δασμοὶ ἐπὶ τῶν περισσοτέρων ἀγροτικῶν προϊόντων κατηργήθησαν καὶ ἀντικατεστάθησαν ὑπὸ μεταβλητῶν εἰσαγωγικῶν δασμῶν. Τοῦτο ἀποβλέπει εἰς τὴν εὐθυγράμμισιν τῶν τιμῶν τῶν εἰσαγομένων προϊόντων ἐκ τρίτων χωρῶν πρὸς ἐκείνας αἱ ὁποῖαι ἰσχύουν ἐντὸς τῆς Κοινότητος.

Αἱ πρὸς τὴν Ε.Ο.Κ. ἐξαγωγαί, ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἀντιμετωπίζουσι τὰς ἐσωτερικὰς προτιμήσεις αὐτάς, ἐπηρεάζονται ἐπίσης ἀπὸ προνομιακὰς συμφωνίας μεταξὺ τῆς Ε.Ο.Κ. καὶ ὠρισμένων Ἀφρικανικῶν καὶ Εὐρωπαϊκῶν Κρατῶν, τὰ ὁποῖα ἔχουν καταστῆ συνδεδεμένα μέλη τῆς Κοινότητος.

Ἀφ' ὅτου ἐτέθη ἐν ἰσχύϊ ἡ συνθήκη τῆς Ρώμης, 18 ἀφρικανικαὶ χώραι συνεδέθησαν μετὰ τὴν Κοινότητα ἐντὸς μιᾶς περιοχῆς ἐλευθέρου ἐμπορίου, ἡ ὁποία ἐσηματίσθη βαθμιαῶς.

Ἡ Ἑλλάς καὶ ἡ Τουρκία κατέστησαν συνδεδεμένα μέλη τῆς Κοινότητος, καὶ θὰ μετὰσχουν βαθμιαῶς τῆς τελωνειακῆς ἐνώσεως τῆς Ε.Ο.Κ. Συμφωνία συνδέσεως ἔχουν ἐπίσης καταρτισθῆ μεταξὺ τῆς Κοινότητος καὶ τριῶν χωρῶν τῆς Ἀνατολικῆς Ἀφρικῆς, τῆς Κένυας, τῆς Τανζανίας καὶ τῆς Οὐγκάντας. Συμφωνία συνδέσεως μεταξὺ τῆς Ε.Ο.Κ. καὶ τοῦ Μαρόκου καὶ τῆς Τυνησίας ἐτέθησαν ἐν ἰσχύϊ κατὰ τὸ 1969. Ὅπως καὶ εἰς τὰς προηγουμένας περιπτώσεις, ἡ Ε.Ο.Κ. δέχεται τὴν ἀτελεῖ εἰσαγωγὴν βιομηχανικῶν προϊόντων, μετὰ ὀλίγας ἐξαιρέσεις. Μερικὰ τροπικὰ ἢ ἀγροτικὰ προϊόντα θὰ ἀπολαμβάνουν ἀτελοῦς εἰσαγωγῆς, ἐνῶ ἄλλα, ὅπως φρούτα καὶ προϊόντα ἐκ φρούτων θὰ καταβάλλουν προνομιακοὺς δασμούς.

Παράλληλως με τὰς συνδέσεις αὐτάς, ἡ Ε.Ο.Κ. συνῆψεν ἐσχάτως προνομιακὰς συμφωνίας με μερικὰς Μεσογειακὰς χώρας, περιλαμβανομένων τοῦ Ἰσραὴλ καὶ τῆς Ἰσπανίας. Ἡ Ε.Ο.Κ. προσφέρει εἰς τὰς χώρας αὐτάς προνομιακοὺς δασμοὺς διὰ πολλὰ προϊόντα, δασμοὺς οἱ ὅποιοι φθάνουν σταδιακῶς περίπου τὰ 50% τῶν δασμῶν τοῦ ἐξωτερικοῦ δασμολογίου τῆς Ε.Ο.Κ. ἔναντι μικροτέρων προνομιακῶν δασμῶν (περὶ τὸ 30%) διὰ προϊόντα τῆς Ε.Ο.Κ. εἰσαγόμενα εἰς Ἰσραὴλ καὶ Ἰσπανίαν.

Ἡ σημαντικώτερα περιοχὴ ἐλευθέρου ἐμπορίου εἶναι σήμερον ἡ Ἐυρωπαϊκὴ Ζώνη Ἐλευθέρου Ἐμπορίου (ΕΖΕΣ ἢ ΕΦΤΑ), ἡ ὁποία ἰδρύθη διὰ τῆς συμβάσεως τῆς Στοκχόλμης, κατὰ τὸ 1959. Τὰ ἑπτὰ ἀρχικὰ μέλη εἶναι ἡ Αὐστρία, ἡ Δανία, ἡ Νορβηγία, ἡ Πορτογαλία, ἡ Σουηδία, ἡ Ἑλβετία καὶ ἡ Βρετανία. Ἡ Φιλανδία συνεδέθη κατὰ τὸ 1961 καὶ ἡ Ἰσλανδία κατέστη πλήρως μέλος κατὰ τὸν Μάρτιον τοῦ 1970. Ἡ κατάργησις τῶν ἐσωτερικῶν δασμῶν, με μικρὰς ἐξαιρέσεις, ὠλοκληρώθη κατὰ τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1966. Δοθέντος ὅτι αἱ χώραι — μέλη διατηροῦν τὰ ἰδικὰ τῶν ἐξωτερικῶν δασμολογία, ἀπαιτοῦνται πιστοποιητικὰ προελεύσεως διὰ νὰ καταδειχθῇ ἂν ἕνα προϊόν ὑπόκειται ἢ ὄχι εἰς τὸ σύστημα τὸ ὁποῖον ἰσχύει εἰς τὴν ζώνην αὐτήν.

Εἰς τὰς ἄλλας ἡπείρους, διάφοροι τελωνειακοὶ ἐνώσεις καὶ περιοχαὶ ἐλευθέρου ἐμπορίου εὐρίσκονται εἰς διάφορα στάδια διαμορφώσεως.

Ἡ Λατινοαμερικανικὴ Περιοχὴ Ἐλευθέρου Ἐμπορίου περιλαμβάνει τὴν Ἀργεντινὴν, τὴν Βραζιλίαν, τὴν Χιλήν, τὴν Κολομβίαν, τὸν Ἰσημερινόν, τὸ Μεξικόν, τὴν Παραγουάην, τὸ Περού, τὴν Οὐραγουάην καὶ τὴν Βενεζουέλαν. Προβλέπεται ἡ βαθματὰ κατάργησις τῶν μεταξὺ τῶν χωρῶν αὐτῶν τελωνειακῶν δασμῶν καὶ ἄλλων ἐπιβαρύνσεων. Τὸ αὐτὸ προβλέπει καὶ ἡ Κοινὴ ἄγορὰ τῶν Ἄνδεων (Βολιβία, Χιλή, Κολομβία, Ἰσημερινός καὶ Περού). Ἐνῶ εἰς τὴν Κοινήν Ἄγορὰν Κεντρικῆς Ἀμερικῆς (Κοσταρική, Ἑλ Σαλβαντόρ, Γουατεμάλα, Ὀνδούρα, Νικαράγουα), ἡ κατάργησις τῶν ἐσωτερικῶν δασμῶν καὶ ἡ υἱοθέτησις κοινοῦ ἐξωτερικοῦ δασμολογίου ὠλοκληρώθησαν οὐσιαστικῶς κατὰ τὸ 1967.

Ἄλλαι ἀνάλογοι ἐνώσεις ἔχουν δημιουργηθῆ, ὅπως ἡ Περιοχὴ Ἐλευθέρου Ἐμπορίου τῆς Καραϊβικῆς, ἡ Κοινὴ Ἄγορὰ Ἀνατολικῆς Καραϊβικῆς, ἡ Τελωνειακὴ Ἐνωσις Δυτικῆς Ἀφρικῆς, ἡ Οἰκονομικὴ καὶ Τελωνειακὴ Ἐνωσις Κεντρικῆς Ἀφρικῆς, καθὼς καὶ ἡ Ἀραβικὴ Κοινὴ Ἄγορὰ.

Πρὸς περιορισμὸν τῶν φραγμῶν

Τὸ παγκόσμιον πλέγμα τῶν φραγμῶν οἱ ὅποιοι παρεμβάλλονται εἰς τὸ ἔμποριον εὐρίσκεται σχεδὸν εἰς κατάστασιν συνεχοῦς μεταβολῆς. Ὁ ἐξαγωγεὺς πρέπει νὰ γνωρίζῃ τὰς δραστηριότητας τῶν δύο κυριωτέρων διεθνῶν ὀργανισμῶν, οἱ ὅποιοι ἀσχολοῦνται με τοὺς εἰς τὸ ἔμποριον παρεμβαλλομένους φραγμοὺς καὶ οἱ ὅποιοι εἶναι ἡ Γενικὴ συμφωνία Δασμῶν καὶ Ἐμπορίου (ΓΚΑΤΤ) καὶ ἡ

ἐπὶ τοῦ Ἐμπορίου καὶ τῆς ἀναπτύξεως Διάσκεψις τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν. ἢ UNCTAD.

Ὅπως ἀνεφέρθη ἤδη, τὸ γενικὸν πλαίσιον τῶν διεθνῶν δασμολογικῶν καὶ ἐμπορικῶν σχέσεων εἰς τὸν μετὰ τὸν δευτέρου Παγκόσμιον πόλεμον κόσμον ἐδημιουργήθη ὑπὸ τῆς ΓΚΑΤΤ, πολυμεροῦς συνθήκης μεταξὺ κρατῶν, ἡ ὁποία ἐτέθη ἐν ἰσχύϊ κατὰ τὴν 1ην Ἰανουαρίου 1948.

Ἐνα ἀπὸ τὰ κυριότερα χαρακτηριστικὰ τῆς ΓΚΑΤΤ εἶναι ὅτι τὰ μετέχοντα κράτη συμφωνοῦν εἰς τὴν μεταξὺ των ἰσχὺν τῆς ρήτρας τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου κράτους, βάσει τῆς ἀρχῆς ὅτι τὸ διεθνὲς ἐμπόριον πρέπει νὰ μὴ στηρίζεται εἰς διακρίσεις. Ἐπὶ πλέον, ἡ ΓΚΑΤΤ θέτει κανόνας καὶ διατάξεις διεξαγωγῆς τοῦ διεθνοῦς ἐμπορίου. Προβλέπει ἐπίσης περιοδικὰ διαπραγματεύσεις πρὸς μείωσιν τῶν δασμῶν καὶ ἄλλων ἐμποδίων παρεμβαλλομένων εἰς τὸ ἐμπόριον. Γενικῶς, αἱ διαπραγματεύσεις αὗται βασίζονται ἐπὶ τῆς ἀμοιβαιότητος. Ἀλλὰ τὸ ἄρθρον 36 τῆς ΓΚΑΤΤ προβλέπει ὅτι αἱ ἀνεπτυγμένα χῶρα δὲν δύνανται νὰ ἀναμένουν ἀμοιβαιότητα ἀπὸ τὰς ὀλιγώτερον ἀνεπτυγμένας χώρας.

Αἱ παλαιότεραι δασμολογικαὶ διαπραγματεύσεις, αἱ γνωστότεραι καὶ σημαντικώτεραι ἀπὸ τὰς ὁποίας ἦσαν αἱ διαπραγματεύσεις τοῦ «Γύρου Κέννεντυ» τῆς περιόδου 1964 — 1967, ὠδήγησαν εἰς σημαντικὴν μείωσιν τοῦ γενικοῦ ἐπιπέδου τῶν παγκοσμίων δασμῶν, ἰδίως ἐπὶ τῶν βιομηχανικῶν προϊόντων.

Κατὰ τὸ 1970, αἱ χῶρα — μέλη τῆς ΓΚΑΤΤ ἤρχισαν προετοιμασίας διὰ μελλούσας διαπραγματεύσεις, αὐτὴν τὴν φορὰν μὲ ἐιδικὴν ἔμφασιν ἐπὶ τῶν μὴ δασμολογικῶν φραγμῶν τοῦ ἐμπορίου. Ἡ ΓΚΑΤΤ κατέβαλλεν ἐπίσης προσπαθείας πρὸς κατάργησιν τῶν διατηρουμένων ὑπὸ τῶν ἀνεπτυγμένων χωρῶν ποσοτικῶν περιορισμῶν ἐπὶ τῶν εἰσαγωγῶν ἐκ τῶν ἀναπτυσσομένων χωρῶν.

Ἐπὶ πλέον, περισσότεραι ἀπὸ 30 ἐκ τῶν ὀλιγώτερον ἀνεπτυγμένων χωρῶν, περιλαμβανομένων καὶ μερικῶν μὴ μελῶν τῆς ΓΚΑΤΤ, ἔχουν ἀρχίσει διαπραγματεύσεις δι' ἀμοιβαίας δασμολογικὰς παραχωρήσεις ἀποβλεπούσας εἰς τὴν ἐνθάρρυνσιν τοῦ ἀμοιβαίου ἐμπορίου των.

Ἐξ ἄλλου, ἡ ἐπὶ τοῦ Ἐμπορίου καὶ τῆς ἀναπτύξεως διάσκεψις τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν (UNCTAD) ἰδρύθη, ὡς ὄργανον τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν, κατὰ τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1964. Ὁ κύριος ρόλος της εἶναι ἡ προώθησις τοῦ διεθνοῦς ἐμπορίου πρὸς ἐπιτάχυνσιν τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως. Ἡ UNCTAD ἔχει 135 μέλη, περιλαμβανομένων ὅλων τῶν κρατῶν τὰ ὁποῖα μετέχουν εἰς τὰ Ἠνωμένα Ἐθνη ἢ εἰς οἰονδήποτε τῶν εἰδικῶν ὀργανισμῶν των. Μεταξὺ τῶν ἀρχῶν της εἶναι καὶ ἐκεῖνη δι' ἧς ἀνεπτυγμένα χῶρα καλοῦνται ὅπως μειώσουν βαθμιαίως καὶ καταργήσουν τοὺς δασμολογικοὺς καὶ μὴ δασμολογικοὺς φραγμοὺς, καθὼς καὶ ἄλλους περιορισμοὺς οἱ ὁποῖοι παρεμποδίζουν τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν κατανάλωσιν προϊόντων ἐκ τῶν ἀναπτυσσομένων χωρῶν.

Ἐνα γενικὸν σύστημα προτιμήσεων διὰ τὰς ἀναπτυσσομένας χώρας ὑπῆρξε θέμα διαπραγματεύσεων ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς UNCTAD καὶ υἱοθετήθη κατὰ τὰς ἀρχὰς Ὀκτωβρίου 1970, συμφώνως πρὸς τοὺς ἀνωτέρω ἀντικειμενικοὺς σκοποὺς. Αἱ ἀνεπτυγμένα χῶρα αἵτινες ἔχουν οἰκονομίαν ἀγορᾶς ἔχουν ἀναλάβει τὴν ὑποχρέωσιν προσφορᾶς δασμολογικῶν προτιμήσεων ἐπὶ βάσεως μὴ ἀμοιβαιότητος καὶ

μη διακρίσεως διὰ τὰς εἰσαγωγὰς των ὄρισμένων βιομηχανικῶν καὶ ἡμιπεξεργασμένων προϊόντων ἀπὸ τὰς ἀναπτυσσομένης χώρας.

Πέντε σοσιαλιστικαὶ χῶραι τῆς Ἀνατολικῆς Εὐρώπης ἀνέφεραν διὰ κοινῆς δηλώσεως ὅτι, διὰ τῶν ἐμπορικῶν πολιτικῶν των καὶ μεθόδων των, περιλαμβανομένων καὶ τῶν τελωνειακῶν δασμῶν, θὰ ἠδύναντο νὰ συμβάλλουν εἰς τὴν ἐπιτευξίν τῶν εἰδικῶν ἀντικειμενικῶν σκοπῶν διὰ τοὺς ὁποίους καθιεροῦνται γενικῶς δασμολογικαὶ προτιμήσεις.

Ἐλπίζεται ὅτι τὸ σύστημα τοῦτο θὰ τεθῆ ἐν λειτουργίᾳ κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1971.

Ἄλλος σχετικὸς τομεὺς ὁ ὁποῖος προσελκύει τὴν προσοχὴν τῆς UNCTAD εἶναι τὸ πρόβλημα τῆς δασμολογικῆς ἀνακατατάξεως. Σημαντικὴ προόδος ἔχει ἐπιτευχθῆ ἤδη. Ἐπίσης, ἡ UNCTAD ἔχει εἰδικὰς ἀρμοδιότητας, ὡς πρὸς τοὺς μὴ δασμολογικοὺς φραγμοὺς οἱ ὁποῖοι θίγουν τὸ ἐμπόριον τῶν ἀναπτυσσομένων χωρῶν. Ἐπισημαίνει τοὺς φραγμοὺς αὐτοὺς κατὰ προϊόν, περιλαμβανομένων καὶ τῶν ποσοτικῶν περιορισμῶν οἱ ὁποῖοι ἀφοροῦν τὰς ἀναπτυσσομένης χώρας καὶ ἀναλύει τὰς συνεπείας των. Ἐπίσης ἡ Γραμματεία τῆς UNCTAD, εἰς περίπτωσιν ἀνάγκης, ὑποβοηθεῖ ἐκάστην ἐκ τῶν ἀναπτυσσομένων χωρῶν πρὸς ἐπισήμασιν τῶν μὴ δασμολογικῶν φραγμῶν οἱ ὁποῖοι τὴν ἀφοροῦν, ἰδίως δὲ τὰς χώρας ἐκείνας αἱ ὁποῖαι δὲν δύνανται νὰ ἐπισημάνουν τοὺς φραγμοὺς αὐτοὺς, ὅπως αἱ πλέον καθυστερημένοι ἐκ τῶν ἀναπτυσσομένων χωρῶν.